

MODLITBA PÁNA

Modlitbou Pána sa otvára tretia časť liturgie Eucharistie. „*V nej žiadame každodenný chlieb, v ktorom sa kresťanom naznačuje aj eucharistický chlieb, a prosíme o očistenie od hriechov, aby sa sväté veci dávali naozaj svätým.*

Pred modlitbou Pána kňaz prednesie výzvu. Máme odvahu a osmeľujeme sa povedať Pánu Bohu: *Otče (Abba)*. Tak nás to ako Božie deti naučil Pán Ježiš, ktorý nám je bratom a zároveň je Synom Otca od večnosti a získal pre nás adoptívne synovstvo. Podobný text výzvy sa nachádza už dielku sv. Cypriána (+258) *O modlitbe Pána*. V starej kresťanskej liturgii a v rozličných obradoch boli rozličné texty na úvod modlitby Pána. Latinský misál sa uspokojil s jedinou výzvou. Náš misál má okrem tradičnej výzvy aj ďalšie možnosti. Kňaz si môže zostaviť aj iný.

Otče náš (Pater noster)

Modlitba, ktorú naučil Pán Ježiš učeníkov, má veľký význam nielen v osobnej modlitbe, ale aj v liturgii Cirkvi. Modlitba Pána v starej Cirkvi patrila *k disciplina arcani*, čiže zostávala skrytá pred nekresťanmi; vyjavená bola katechumenom až tesne pred krstom. Zo spisov starokresťanských autorov vyplýva, že prosba o chlieb v modlitbe Pána sa vzťahuje na eucharistickú prítomnosť Krista. Naznačuje to už Tertulián (+220), no celkom jasne o tom hovorí ako o praxi každodenného prijímania kartáginský biskup sv. Cyprián.

Tri prvé prosby modlitby Pána sú vlastne obsahom EM:

*Prvá prosba: **Posväť sa meno tvoje*** vyvoláva nám v mysli trojnásobné *Svätý* v prefácii. Táto téma je aj v druhej a tretej EM: *Naozaj si svätý, Otče*; v štvrtej: *Velebíme ťa, svätý Otče*.

*Druhá prosba: **Príd' kráľovstvo tvoje*** opakuje myšlienku, ktorá sa nachádza vo všetkých EM: Božie kráľovstvo sa uskutočňuje v Kristovi, v jeho príchode na zem, v eucharistickom slávení. „*Kráľovstvo Božie je medzi vami*“, hovorí Pán a ďalej: „*Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi*“. V eucharistickom slávení je Kristus k nám najbližšie a spája nás do jedného živého spoločenstva: „*Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe.*“ Účasťou na Eucharistii vstupujeme do Božieho kráľovstva na zemi a vopred sa zúčastňujeme na nebeskej liturgii.

*Tretia prosba: **Bud' vôľa tvoja*** sa týka poslušnosti charakteristickej pre každú pravú obetu. Ježiš sa stal poslušným Baránkom, vedeným na zabitie. On je ten, čo hovorí: „*Hľa, prichádzam, aby som plnil tvoju vôľu, Bože.*“ On je ten, čo hovorí v úzkosti v getsemanskej záhrade: „*Otče ..., nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!*“ A „*v tejto vôli sme posvätení obetou tela Krista Ježiša raz navždy.*“ Plnenie Božej vôle tvorí základ veľkonočného tajomstva. Tým, že sa spájam s Kristom, spájam sa s jeho vôľou, s jeho obetou, s jeho víťazstvom a slávou.

Ďalšie štyri prosby modlitby Pána nás osobitne pripravujú na sväté prijímanie.

*Štvrtá prosba: **Chlieb náš každodenný***. Chlieb, o ktorý prosíme, nie je len obyčajný každodenný chlieb na udržanie nášho prirodzeného života, ale je to Živý chlieb, ktorý zostúpil z neba pre život sveta. Liturgické používanie modlitby Pána predpokladá toto vysvetlenie ako stály prvok. Veď sa túto prosbu modlíme nad Chlebom, ktorý je pred nami na oltári, aby sme ho prijímali.

Piata prosba: A odpusť nám naše viny ako i my odpúšťame... Svätý Augustín ju vysvetľuje takto: „Prečo ju vyslovujeme prv, než prijímame Kristovo telo a krv? Z tohto dôvodu: Ak sa naša myseľ, ako to už prináša so sebou ľudská krehkosť, zaoberala azda niečím nepatričným, ak náš jazyk vyriekol niečo nesprávne, ak sa naše oko obrátilo za niečím neslušným, ak naše ucho so záľubou načúvalo niečo zbytočné..., zmýva sa to modlitbou Pána, keď hovoríme: Odpusť nám naše viny, aby sme uspokojení pristúpili, a to, čo prijímame, aby sme nejedli a nepili na odsúdenie!“

Odpustenie prijaté od Boha nás však zaväzuje odpustiť svojim vinníkom. Eucharistické zjednotenie predpokladá účinnú ochotu odpustiť bližnému. Ako by som mohol žiadať od Boha odpustenie, keby som nechcel odpustiť svojmu bližnému. Táto bratská láska sa ešte vyjadrí obradným spôsobom pri obrade znaku pokoja.

Šiesta prosba: A neuved' nás do pokušenia vyjadruje prosbu, aby sme boli uchránení od budúcich hriechov. Prosíme o ochranu pred pokušením, v ktorom by sme neobstáli, alebo o víťazstvo nad pokušením, keď sme už v ňom.

Siedma prosba: Ale zbav nás Zlého neznamena len oslobodenie od hriechu a terajších nebezpečenstiev, ale má aj eschatologický význam. Ide tu o oslobodenie od zla ako takého, čiže od moci satana, ktorá bude definitívne zničená príchodom Božieho kráľovstva. A toto sa už začína uskutočňovať sviatostným spôsobom pri eucharistickom slávení.

Liturgická obnova sa vracia k najstaršej tradícii a ustanovuje, že modlitbu Pána majú ako spoločnú modlitbu recitovať/spievať spolu s kňazom všetci veriaci, čo je dôležitý prvok aktívnej účasti veriacich. Bola to prvá a v Cirkvi jediná modlitba pred svätým prijímaním.

Embolizmus (zakončenie)

„Embolizmus rozvíja poslednú prosbu modlitby Pána; prosí, aby celé spoločenstvo veriacich bolo zbavené moci zla.“

V embolizme prosíme, aby nás Otec oslobodil od všetkého zla a udelil našim dňom pokoj. Pravý pokoj je ten, ktorý robí človeka slobodným od hriechu a nepokoja. V embolizme sa však nevzýva iba Božia pomoc o oslobodenie od zla, ale vyjadruje sa tu aj nádej na Pánov príchod na konci čias, ktorý prinesie ľudstvu úplné vyslobodenie od každého zla a trvalý pokoj. Na záver embolizmu je zvolanie: *„Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva naveky.“* Tento text je vzatý zo spisu *Didaché*.

BS, vnímajme krásu slov Modlitby Pána a vnútorne ju prežívajme. To bude tá najlepšia príprava na stretnutie s tým, ktorý sa nám dáva ako živý chlieb, taký dôležitý pre náš terajší život i pre večnosť. Amen.